

Férfiak és Nők Összefogása az Asszonyok és Leányok Ellen Elkövetett Erőszakkal Szemben

Nemzetközi nőnap, 2009

„Mindannyian – férfiak és nők, katonák és békefenntartók, közemberek és vezetők – felelősek vagyunk azért, hogy segítsünk véget vetni a nők elleni erőszaknak. Az országoknak komolyan kell venniük kötelességüket, hogy a bűnösöket igazságszolgáltatás elé állítsák, az áldozatok pedig orvoslattal kapjanak. És mindnyájunknak fel kell szólalnunk családunk körében, munkahelyünkön, közösségeinkben, hogy a nők elleni erőszakos cselekedeteknek vége legyen.”

Ban Ki Mun, az ENSZ főtitkára.

2008 februárjában az ENSZ főtitkára, Ban Ki Mun kampányt kezdeményezett „Egyesüljünk, hogy megfékezzük a nők elleni erőszakot” címmel. A több évig tartó kampány célja, hogy megelőzze, és felszámolja az asszonyok és leányok ellen elkövetett erőszakot a világ minden részén.

A nők elleni erőszak nem pusztán az emberi jogok durva áthágása, de a nők fejlődéshez, békéhez, biztonsághoz való hozzájárulásának is kárára van. Súlyos fenyegetést jelent a nemzetközileg elfogadott fejlődési céloknak, köztük a Milleneumi Fejlesztési Céloknak.

Annak felismerése nyomán, hogy a nőknek és férfiaknak ebben a törekvésben egyesülni kell, az idei nemzetközi nőnap – ami március 8.-ra esik, ám az ENSZ számos rendezvényével március 5.-én ünnepli meg – témája: Férfiak és Nők Összefogása az Asszonyok és Leányok Ellen Elkövetett Erőszakkal Szemben. A közel száz éves múltra visszatekintő nőnap lehetőséget biztosít arra, hogy tisztelettel adózzunk a nők eredményeinek, és hogy kihangsúlyozzuk a nők gondolatai és szükségletei által megkövetelt nemzetközi, regionális, globális tennivalókat. Idén a nőnap lehetőséget biztosít, hogy a férfiakat és nőket cselekvésre szólítsuk fel mindenhol, azáltal, hogy reflektorfénybe állítjuk a nők elleni erőszak ügyét és a Főtitkár által kezdeményezett kampányt.

A 2008-tól 2015-ig tartó kampány arra kéri a kormányokat, civil szervezeteket, a nők szervezeteit, a fiatalokat, a közszféra szereplőit, a médiát és az ENSZ teljes szervezetét, hogy egyesítsék erőiket az asszonyok és leányok ellen elkövetett erőszak világszerte terjedő járványával szemben. A kampány a már meglévő nemzetközi jogi és politikai keretekre épít, és egységes mederbe tereli az ügy kapcsán jelentkező nagy erőket, amelyek az ENSZ partnerintézményei, kormányok, és civil szervezetek kezdeményezéseiben tükröződnek.

„A nők ellen elkövetett erőszakkal szembeni harcra vonatkozóan nincs egyetemes módszer. Ami működik az egyik országban, olykor nem kívánatos hatásokkal jár egy másikban. Minden nemzetnek ki kell alakítania saját stratégiáját” mondta az ENSZ főtitkár a kampány megindításakor. „Ám van egy minden országban, kultúrában, közösségben érvényesülő egyetemes igazság: a nők ellen elkövetett erőszak sohasem elfogadható, megbocsátható vagy tolerálható.”

A nők ellen elkövetett erőszakos cselekmények jelenlegi állása:

- Jelenleg sok nőt – egyes országokban egyenesen minden harmadik nőt – vernek meg, kényszerítenek szexuális aktusra vagy bántalmaznak életük folyamán.
- Világszerte minden ötödik nő szenved el nemi erőszakot vagy nemi erőszak kísérletet.
- A gyilkosság áldozatául esett nők felét aktuális vagy hajdani férje, élettársa öli meg.

- A 15 és 44 éves kor között lévő nők esetében az erőszak gyakori oka a halálnak vagy rokkantságnak.
- Az emberkereskedelem áldozatainak több mint 80 százaléka nő.
- Több mint 130 millió leány és asszony esik át nemi szervi csonkításon.
- Azokra az adatokra támaszkodva, amelyeket 10 országból származó 24000 nő szolgáltatott, a fizikai bántalmazást elszenvedett nők közül 55 és 95 százalék közötti azok aránya, akik soha nem léptek kapcsolatba semmilyen civil szervezettel, rendőrséggel, menhellyel.

Fogjunk össze a nők ellen elkövetett erőszakkal szemben.

- A Főtitkár által indított kampány legfőbb célja, hogy a világ minden részén felkeltse a közfigyelmet és megnövelje a politikai erők tenni akarását és az erőforrásokat, az asszonyok és lányok ellen elkövetett erőszak bármely formáját érintő megelőzés és válaszadás terén.
- A Főtitkár arra kéri a kormányokat, civil szervezeteket, a nők szervezeteit, a fiatalokat, a közszféra szereplőit, a médiát az ENSZ teljes szervezetét, valamint minden egyes nőt és férfit hogy egyesítsék erőiket az asszonyok és leányok ellen elkövetett erőszak világszerte terjedő járványával szemben.
- A kampány egy olyan közös platformot biztosít, ami – a Főtitkár erőfeszítéseivel összekapcsolva – az érintettek széles köre számára tesz lehetővé – korábban példa nélküli – világméretű összefogást.

A kampány célja, hogy az összes országot arra ösztönözze, hogy 2015-ig öt alapvető, mércéül szolgáló eredményt elérjen.

- A nemzeti jogszabályoknak a nemzetközi emberi jogi normákkal összhangban való olyan alkalmazása, hogy az asszonyok és leányok ellen elkövetett erőszak minden formája büntetés alá essék.
- Olyan nemzeti tervek alkalmazása, amelyek megfelelő, több ágazatra támaszkodó erőforrásokkal rendelkeznek, és megvalósulnak.
- Olyan adatgyűjtési és elemzési rendszerek, valamint rendszeres vizsgálatok kialakítása, amelyek az asszonyok és leányok ellen elkövetett erőszak formáinak gyakoriságáról tájékoztatnak.
- Olyan nemzeti és helyi kampányok, társadalmi mozgalmak megindulása, amelyek a polgári társadalom széles köreiből sok résztvevőt bevonnak az erőszak megelőzésébe és a bántalmazott nők támogatásába.
- A szexuális bántalmazásra való rendszeres utalás a konfliktusos helyzetekben alkalmazott békepolitikában és biztonságpolitikában, valamint a háború esetén hadseregek által intézményesített nemi erőszakokkal szembeni védelemre és megelőzésre kialakított intézkedési keretek és mechanizmusok.

A kampány célja, hogy 2015-ig elért eredményei kifejeződjenek azon országok számában, amelyek mind nemzeti, mind helyi szinten törvényeket, akcióterveket fogadnak el, amelyek költségvetést különítenek el, beleértve a megelőzésre szánt programokat és egységes szolgáltatási lehetőségeket a bántalmazást elszenvedett asszonyok és leányok számára. A kampány tervezői azt is remélik, hogy jelentős mértékben hozzájárulhatnak, az asszonyok és leányok ellen elkövetett erőszak minden formájával szembeni mozgalmak erősödéséhez, a közfigyelem felkeltéséhez, és hogy bevonhatják a férfiakat és a fiúkat a megelőzési és válaszadó erőfeszítésekbe.

A továbblépés: Férfiak és nők együttműködése

A férfiak, éppúgy a fiatalok, ahogy az idősek, bevonása abba, hogy a nők elleni erőszaknak vége legyen, nélkülözhetetlen a sikerhez. Ennek szellemében jelentette be a Főtitkár a Férfi Vezetők Szervezetének megalakulását, ami azon fog dolgozni, hogy tagjainak az asszonyok és lányok elleni erőszak felszámolására vonatkozó fogadalmával hatást gyakoroljon a férfiakra.

Máris léteznek biztató példák: olyan egyesületek, amelyekben férfiak beszélnek arról, hogy a nők elleni erőszakot közös belenyugvással tűrő magatartásnak véget kell vetni.

- A Fehér Szalag Kampány arra biztatja a férfiakat és fiúkat, hogy fogadják meg: soha nem követnek el erőszakot nők ellen, nem nyugszanak bele ilyenbe, és nem hallgatnak el ilyet. A kampány kifejlesztett olyan, iskolákban, egyetemeken, vállalatoknál és munkaszervezeteknél terjesztett oktatási segédanyagokat és eljárási módokat, amelyek célja, hogy megváltoztassa a férfiak hozzáállását. A Fehér Szalag Kampány 1991-es, kanadai megalapítása óta 47 országba jutott el Afrikában, Ázsiában, Európában, Latin-Amerikában és Óceániában. (lásd: www.whiteribbon.ca)
- Az Instituto ProMundo egy Rio de Janeiróban székelő brazil civil szervezet, amely Rio faveláinak lakossága körében próbál meg férfiakat – különösen fiatal férfiakat – bevonni a nemek közötti nagyobb egyenlőség kialakításának elősegítésébe, és a nők, fiatalok, gyermekek ellen elkövetett erőszak megakadályozásába. Az, hogy mára a szervezet kampányait és oktatási terveit már több mint 20 országban folytatják, segít a fiúknak és férfiaknak megkérdőjelezni a hagyományos – férfiassággal összekapcsolt – normákat. Továbbá segít, hogy ne folytassanak bántalmazó magatartást. (lásd: www.promundo.org.br)

Források

Nemzetközi nőnap, 2009: www.un.org/events/women/iwd/

A főtitkár által kezdeményezett kampány: <http://endviolence.un.org>

Az ENSZ kampánya a hadi helyzetben elkövetett nemi erőszak és szexuális bántalmazás ellen: www.stoprapenow.org

A Mondj Nemet a Nők Elleni Erőszaknak (UNIFEM): www.saynotoviolence.org

V-nap kampány (az UNICEF által támogatva): <http://newsite.vday.org/>

A 16 Napos Aktivitás (az UNFPA, UNIFEM, WHO által támogatva): www.cwgl.rutgers.edu/16days/home.html

A nőfigyelő – Az ENSZ Információ és Forrásszolgáltatója a Nemi Egyenjogúság és a Női Szerepek Erősítése terén: www.un.org/womenwatch

Az ENSZ Speciális Tanácsadója Nemi Kérdésekben és a Nők Előrehaladásának Ügyében: www.un.org/womenwatch/osagi

* * * * *